

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
 දෙවන වාර ඇගයීම
 ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය
 10 ශ්‍රේණිය
 පිළිතුරු

1 වන කොටස

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	1
02	3
03	1
04	3
05	4
06	2
07	3
08	1
09	1
10	4

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
11	3
12	2
13	1
14	3
15	1
16	4
17	2
18	4
19	4
20	2

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
21	2
22	1
23	3
24	2
25	3
26	4
27	4
28	2
29	4
30	1

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
31	4
32	2
33	2
34	4
35	4
36	2
37	1
38	3
39	4
40	3

(ලකුණු 1 x 40 = 40)

11 කොටස

- (01) (i) තනිපුද්ගල ව්‍යාපාරයකි. පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාර සංවිධානයකි.
 (ii) ලාභ ඉපයීම ,පාරිභෝගික තෘප්තිය ඉහල නැංවීම , භාණ්ඩ හා සේවා වල ගුණත්වය ඉහල නැංවීම , රැකියා උත්පාදනය , සේවක සුභ සාධනය
 (iii) ගොවීන් , පාරිභෝගිකයින්
 (iv) අවස්ථාව - දේශීය සහල් සඳහා වෙළඳ පොලේ පවතින ඉහල ඉල්ලුම
 තර්ජනය - සීමිත ගොවීන් පිරිසක් පමණක් සහල් නිෂ්පාදනය කිරීම
 (v)
වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
+ 500000 (ලොරි රථය)	=	+ 500000 (ප්‍රාග්ධනය)	+	-
+ 300000 (මුදල්)	=	+ 300000 (ප්‍රාග්ධනය)	+	-
+ 200000 (මුදල්)	=	-	+	200000 (බැංකු ණය)
<u>1000000</u>	=	<u>800000</u>	+	<u>200000</u>
- (vi) පොදු ජර්නලය - පොදු ජර්නල් වඩුවරය
 විකුණුම් ජර්නලය - විකුණුම් ඉන්වොයිසිය
 (vii) ජංගම නොවන වත්කමක් - ලොරි රථය රු. 500000 , ඇසුරුම් උපකරණ රු.90000
 ජංගම නොවන වගකීම් - බැංකු ණය රු. 200000

(viii) 2018.3.31 බැංකු ණය මුදලින් කොටසක් පියවීම රු. 9000

(ix) මුදල් පොත හර රු. 10000
 ණයගැති ගිණුම් බැර රු. 10000

(x) මුදල් පොත

දිනය	ල අ	විස්තරය	ස පි	මුදල් රු.	දිනය	ව අ	විස්තරය	ස පි	මුදල් රු.
2018.3.1		ප්‍රාග්ධනය		300000	2018.3.1		ඇසුරුම් උපකරණ		90000
2018.3.1		බැංකු ණය		200000	2018.3.1		ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය		20000
2018.3.9		විකුණුම්		180000	2018.3.5		ගැනුම්		130000
2018.3.28		ණයගැති ලැබීම්		10000	2018.3.14		ඉන්ධන		16000
					2018.3.23		සේවක වැටුප්		40000
					2018.3.30		ගොඩනැගිලි කුලී		12000
					2018.3.31		බැංකු ණය		9000
					2018.3.31		ශේ.ප.ගේ		373000
				690000					690000
2018.4.1		ශේ.ඉ.ගේ.		373000					

(ලකුණු 2 x 10 = 20)

(2) (i) (අ) භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කරන හෝ ඒවා සම්පාදනය කිරීමේ කටයුතුවල නියැලී සිටින ආයතන හා සංවිධාන ව්‍යාපාර ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

හෝ

ව්‍යාපාරයක් යනු මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරාලීමට අවශ්‍ය විවිධ වූ භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම හෝ සැපයීම ආශ්‍රිත ආර්ථික කටයුත්තකි. (ලකුණු 01)

(ආ) භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය, භාණ්ඩ හා සේවා බෙදාහැරීම, භාණ්ඩ හා සේවා මිලට ගැනීම, සේවක කටයුතු ආදිය (ලකුණු 01)

(ii) (අ) අසත්‍ය යි. (ආ) සත්‍ය යි. (ඉ) අසත්‍ය යි. (ඊ) අසත්‍ය යි. (ලකුණු 02)

(iii) (අ) රජරට එළවලු හා පලතුරු වගාකරන ගොවීන්, ගනුදෙනුකරුවෝ (ලකුණු 01)

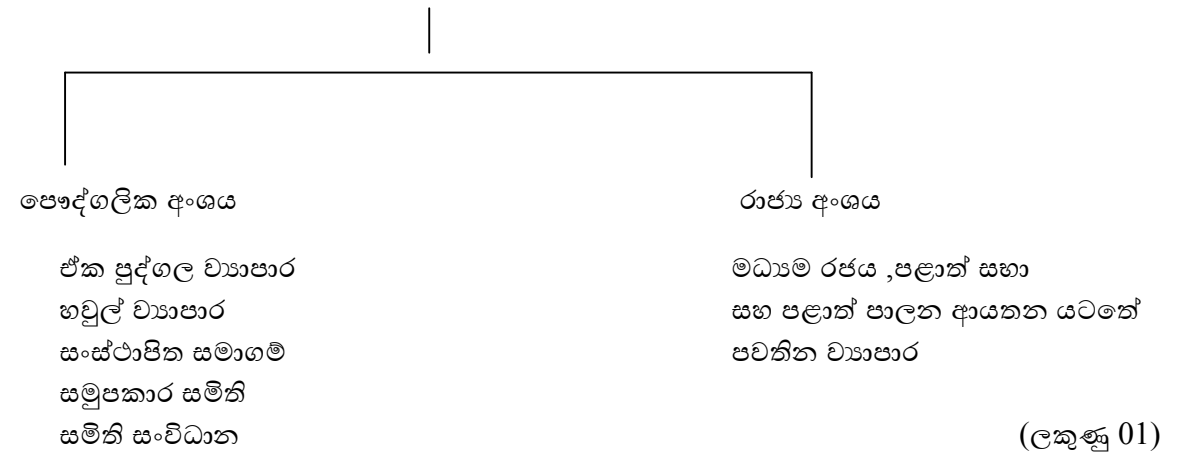
(ආ) රජරට එළවලු හා පලතුරු වගාකරන ගොවීන් - අඛණ්ඩව ඇතවුම් ලබා ගැනීම, නිසිපරිදි මුදල් ලබා ගැනීම

ගනුදෙනුකරුවෝ - නිෂ්පාදිත සාධාරණ මිලකට ලබා ගැනීම, ගුණාත්මක නිෂ්පාදිත ලබා ගැනීම (ලකුණු 01)

- (iv) (අ) ප්‍රාග්ධනය - යන්ත්‍ර සූත්‍ර ශ්‍රමය - සේවකයින්
ව්‍යවසායකත්වය - සුරසේන ගේ භූමිකාව (ලකුණු 01)
  - (ආ) තාක්ෂණික පරිසරය (ලකුණු 01)
- (මුළු ලකුණු 08)

- (3) (i) (අ) ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේ දී ඊට බලපෑම් ඇතිකරන විවිධ සාධක ක්‍රියාත්මක වන වටපිටාව ව්‍යාපාර පරිසරය ලෙස හඳුන්වයි. (ලකුණු 01)
  - (ආ) දේශපාලන පරිසරය - යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති , අයවැය ප්‍රතිපත්ති ආර්ථික පරිසරය - පොලී අනුපාතය , උද්ධමනය , අදායම් ව්‍යාප්තිය , රැකියා නියුක්තිය , ඉතුරුම් විදේශ විනිමය අනුපාතය ආදිය (ලකුණු 01)
  - (ii) (අ) සත්‍ය යි (ආ) අසත්‍ය යි (ඉ) අසත්‍ය යි (ඊ) සත්‍ය යි (ලකුණු 2)
  - (iii) (අ) නවීන තාක්ෂණය ලබාගත හැකිවීම , ගුණාත්මක විදේශීය අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගත හැකි වීම , කාර්යක්ෂම යන්ත්‍ර සූත්‍ර ලබාගත හැකි වීම , විදේශීය ප්‍රාග්ධනය රට තුළට ගලා ඒම, දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා විදේශ වෙළඳපල ලබා ගත හැකි වීම (ඕනෑම බලපෑමකට ට ලකුණු 01 යි)
  - (ආ) දැඩි තරගකාරීත්වයකට මුහුණ දීමට සිදු වීම, දේශීය පුහුණු ශ්‍රමය විදේශ රටවලට ඇදී යාම , දේශීය ව්‍යාපාරවල පැවැත්ම අස්ථාවර වීම සඳහා , දේශීය සංස්කෘතියේ අයහපත් වෙනස්කම් ඇතිවීම (ඕනෑම බලපෑමකට ලකුණු 01 යි)
  - (iv) (අ) නෛතික පරිසරය (ලකුණු 01)
  - (ආ) 1954 අංක 14 දරණ සාප්පු හා කාර්යාල සේවක පනත (ලකුණු 01)
- (මුළු ලකුණු 08)

- (4) (i) (අ) මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා සපුරාලීම සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයීමට පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගල කණ්ඩායමක් හෝ ඒක රාශිවීම ව්‍යාපාර සංවිධානයක් ලෙස හැඳින්වේ. (ලකුණු 01)
- (ආ) ව්‍යාපාර සංවිධාන

- (ii) (අ) අසත්‍ය යි. (ආ) සත්‍ය යි. (ඉ) අසත්‍ය යි. (ඊ) සත්‍ය යි. (ලකුණු 02)
  - (iii) (අ) 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත (ලකුණු 01)
  - (ආ) සාමාජිකයින් 10 යි. (ලකුණු 01)
  - (iv) (අ) අදාළ පළාත් සභාවේ ව්‍යාපාර නාම රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා ය. (ලකුණු 01)
  - (ආ) - ග්‍රාම නිලධාරී සහතික කළ වාර්තාව
- සම්පූර්ණ කරන ලද ඉල්ලුම් පත්‍රය
- ලියාපදිංචියට අවශ්‍ය ගාස්තුව (ලකුණු 02)
- (මුළු ලකුණු 08)

05. (i) (අ) ව්‍යාපාරයක් පිලිබඳ ඇල්මක් දක්වන පාර්ශවයන්ට තීරණ ගැනීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු සැපයීම . (ලකුණු 01)

(ආ) අමතර ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම
 අයිතිකරුගේ පෞද්ගලික ගැනිලි
 ආදායම්
 වියදම් (ලකුණු 01)

(ii)

වත්කම්	හිමිකම්	ආදායම්	වියදම්
ආයෝජනය මෝටර් රථ	ප්‍රාග්ධනය ගැනිලි	විකුණුම් ස්ථාවර තැන්පතු පොලී	වරිපනම් රක්ෂණය

(1/2 බැගින් අයිතම 8 ට ලකුණු 02)

(iii)

ගනුදෙනු අංකය	වත්කම්	= හිමිකම්	+ වගකීම්
(1) උදා :	+ 450000 (මුදල්)	+450000(ප්‍රාග්ධනය)	
(2)	+ 80000 (බඩුතොග)		+80000 (ණයහිමි)
(3)	-9000 (මුදල්)	-9000 (විදුලි ගාස්තු)	
(4)	-12500 (මුදල්)		-12500 (ණයහිමි)
(5)	-180000 (මුදල්) +180000(යතුරු පැදි)		
(6)	+200000 (ස්ථාවර තැන්පතු) -200000 (මුදල්)		
(7)	-14500 (මුදල්)	-14500 (ගැනිලි)	
(8)	+18000 (මුදල්)	+18000 (කඩ කුලී අදායම්)	
(9)	+14000 (මුදල්) -14000 (ණයගැනී)		

(1/2 බැගින් ගනුදෙනු 8 ලකුණු 04)

(iv)

ගනුදෙනු අංකය	හරවන ගිණුම	බැරවන ගිණුම
(1)උදා:	මුදල් ගිණුම	ප්‍රාග්ධන ගිණුම
(2)	ගැනුම් ගිණුම	ණය හිමි ගිණුම
(3)	විදුලි ගාස්තු ගිණුම	මුදල් ගිණුම

(4)	ණය හිමි ගිණුම	මුදල් ගිණුම
(5)	යතුරු පැදි ගිණුම	මුදල් ගිණුම
(6)	ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම	මුදල් ගිණුම
(7)	ගැනිලි ගිණුම	මුදල් ගිණුම
(8)	මුදල් ගිණුම	කඩකුලී ආදායම් ගිණුම
(9)	මුදල් ගිණුම	ණයගැති ගිණුම

(1/2 බැගින් ගනුදෙනු 8 ට ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 12)

(6) (i) (අ) ගනුදෙනුවක ද්විත්ව ප්‍රතිපලය ගිණුම්වල “හර” හා “බැර” වශයෙන් සටහන් කිරීම ද්විත්ව සටහන් ක්‍රමය නම් වේ. (ලකුණු 01)

(ආ) මුදල් පොත සුළු මුදල් පොත (ලකුණු 01)

(ii) A ඔව්
 B ඔව්
 C නැත
 D ඔව් (ලකුණු 02)

(iii) (අ) 2018 .12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ ලාභය

අදායම	-	වියදම්
120000 +85000	-	45000+60000
(1/2) (1/2)		(1/2) (1/2)
205000	-	105000

= රු.100000

(ලකුණු 2)

(ආ) 2018.12.31 දිනට අයිතිකරුගේ හිමිකම

ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය	= රු. 150000 (1/2)
+ අමතර ප්‍රාග්ධනය	= රු. 100000 (1/2)
- ගැනිලි	= රු. (7500) (1/2)
+ ලාභය	= රු. 100000 (1/2)
2018.12.31 දිනට හිමිකම	= රු. 342500

(ලකුණු 02)

(iv)

මුදල් පොත

දිනය	ල අ	විස්තරය	ස පි	වට්ටම	මුදල් රු.	දිනය	ව අ	විස්තරය	ස පි	වට්ටම	මුදල් රු.
19.6.1		ශේ/ඉ/ගෙ			63000	19.6.15		ණය හිමි		3000	27000
19.6.5		ණයගැනී		2000 (1/2)	23000 (1/2)	19.6.15		ශේ/ප/ගේ			59000
				2000	86000					3000	86000
19.6.16		ශේ/ඉ/ගේ			59000						

ණය ගැනී ගිණුම

19.6.1	ශේ/ඉ/ගෙ	78000	19.6.5	මුදල් ගිණුම (1/2) දුන් වට්ටම	23000 2000
--------	---------	-------	--------	---------------------------------	---------------

ණය හිමි ගිණුම

19.6.15	මුදල් ගිණුම (1/2) ලද වට්ටම	27000 3000	19.6.1	ශේ/ඉ/ගෙ	45000
---------	-------------------------------	---------------	--------	---------	-------

ලද වට්ටම ගිණුම

			19.6.30	ණය හිමියෝ (1/2)	3000
--	--	--	---------	-----------------	------

දුන් වට්ටම ගිණුම

19.6.30	ණය ගනියෝ (1/2)	2000			
---------	----------------	------	--	--	--

(ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 12)

(7) (i) (අ) පාලනයකින් යුතුව සුළු මුදල් ගෙවීම් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ප්‍රධාන මුදල් භාරකරු විසින් සුළු මුදල් භාරකරුට යම් නිශ්චිත කලපරිච්ඡේදයක් සඳහා ලබා දෙන නිශ්චිත මුදලයි. (ලකුණු 01)

- (ආ) - ගනුදෙනුවකට අදාළ ආරම්භක ලියවිල්ල ලෙස යොදා ගත හැකි වීම
- ගනුදෙනුව සනාථ කිරීම සඳහා ලිඛිත සාක්ෂියක් වීම
  - ගනුදෙනුව පිලිබඳ අතිරේක විස්තර ලබා ගත හැකි වීම
  - ගනුදෙනුව මූලික පොත්වල ලිවීමේ දී යොදාගත හැකි වීම.
  - වගකිව යුතු නිලධරයකු අත්සන් කර ඇති නිසා වගකීම නිශ්චිතව පැවරිය හැකිවීම (ලකුණු 01)

(ii)

- 2019.01.05 අත්පිට විකුණුම් රු. 185000
- 2019.01.08 අත්පිට ගැනුම් රු. 58000
- 2019.01.10 ණයගැතියන්ගෙන් ලැබීම් රු.88000
- 2019.01.15 අයිතිකරු පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනයට ව්‍යාපාරයෙන් මුදල් ගත්තා රු.8000
- 2019.01.19 කොමිස් අදායම් ලැබුණා රු.12000
- 2019.01.20 බැංකු ණය වාරිකය ගෙව්වා රු.20000
- 2019.01.22 කඩ කුලිය ගෙව්වා රු.16000
- 2019.01.30 අතිරේක ප්‍රාග්ධනය යෙදව්වා රු.50000

(එක් ගනුදෙනුවකට 1/2 බැගින් ලකුණු 04)

(iii) සුළු මුදල් පොත

ලැබීම් රු.	ස පි	දිනය	විස්තරය	ව අ	ගෙවීම් රු .	විශ්ලේෂණ තීරු			ලෙජර් ගිණුම	ලෙ පි
						ගමන්	සංග්‍රහ	විවිධ		
(1/2) 200		5.1	ශේ/ඉ/ගෙ							
(1/2)1800		5.1	මුදල්							
		5.5	ගමන්		150	150 (1/2)				
		5.8	සංග්‍රහ		160		160 (1/2)			
		5.10	කපිල		400					
		5.12	තැපැල්		80			80(1/2)		400 (1/2)
		5.13	සංග්‍රහ		180		180 (1/2)			
		5.15	ගමන්		120	120 (1/2)				
					1090 (1/2)	270	340	80		400
		5.15	ශේ/ප/ගෙ		910 (1/2)					
2000					2000					
910	(1/2)	5.16	ශේ/ඉ/ගෙ							
1090	(1/2)	5.16	අග්‍රීමය ප්‍රතිපූරනය කලා							

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 12)